

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده داروسازی

قالب نگارش طرح درس

نیمسال تحصیلی: نیمه اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

عنوان درس: فارماکولوژی

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی پیوسته فناوری سلامت

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

سهم استاد: ۲ واحد

زمان ارائه درس: ساعت ۱۰-۱۲ روزهای سه شنبه ها

مدرس: ناهید علیمزادی، دکترای تخصصی توکسیکولوژی

ساعت مشاوره و پاسخ گویی: ساعت ۱۲-۱۴ روزهای یکشنبه، دفتر کار مدرس

دروس پیش نیاز: -

اهداف کلی درس:

فراگیری کلیات علم داروشناسی و آشنایی با برخی از داروهای مختلف موثر بر سیستم های مختلف بدن، مکانیسم عمل،

کاربرد آنها، عوارض شان و تداخلات احتمالی

اهداف کلی جلسات:

۱. مقدمات فارماکولوژی ۱
۲. مقدمات فارماکولوژی ۲
۳. داروهای موثر بر سیستم کولینرژیک و آدرنرژیک
۴. داروهای ضد تشنج و شل کننده های عضلانی
۵. داروهای ضد فشار خون

۶. داروهای ضد آنژین و نارسایی احتقانی قلبی
۷. داروهای ضد کم خونی
۸. داروهای آرام بخش - خواب آور
۹. داروهای بیهوشی و بی حسی موضعی
۱۰. داروهای موثر در دستگاه تنفسی
۱۱. داروهای موثر در دستگاه گوارشی
۱۲. داروهای موثر در دستگاه ادراری
۱۳. داروهای مورد استفاده در زنان و زایمان
۱۴. آنتی بیوتیک ها
۱۵. هورمون های مهم
۱۶. داروهای مخدر و روان گردان

جلسه اول

هدف کلی: مقدمات فارماکولوژی ۱

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجوی باید قادر باشد:

۱. در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید بتواند:
۲. فارماکولوژی را تعریف کند.
۳. انواع شکل های دارویی را نام ببرد.
۴. راه های تجویز دارو را شرح دهد.
۵. دسته بندی داروها براساس ایمنی در دوران بارداری و شیردهی شرح دهد.
۶. با مجموعه اصطلاحات کاربردی آشنایی پیدا کند.

جلسه دوم

هدف کلی: مقدمات فارماکولوژی ۲

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک را تعریف کند.
۲. مراحل جذب، توزیع، متابولیسم و دفع دارو را بیان کند.
۳. انواع حساسیت ها و عوارض جانبی داروها را تعریف کند.
۴. دارودرمانی بر اساس سن، جنس و سایر متغیرها را شرح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر بر سیستم کولینرژیک و آدرنرژیک

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. سیستم عصبی خودمختار و تقسیم بندی آن را تعریف کند.
۲. سیستم عصبی کولینرژیک و پراکندگی و گیرنده ها، داروهای آن را شرح دهد.
۳. کارایی هر کدام از گروه های دارویی کولینرژیک و آنتی کولینرژیک را بیان کند.
۴. سیستم عصبی آدرنرژیک و پراکندگی و گیرنده های آن را شرح دهد.
۵. کارایی هر کدام از گروه های دارویی آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک را بیان کند.
- ۶.

جلسه چهارم

هدف کلی: داروهای ضد تشنج و شل کننده های عضلانی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. تعریف تشنج و انواع مختلف آن را بداند.
۲. انواع مکانیسم های موثر در جهت کاهش تشنج و گیرنده های مربوطه در CNS را بداند.
۳. دسته بندی داروهای ضد تشنج به همراه مکانیسم و مهمترین عوارض جانبی را بداند.
۴. تداخلات مهم دارویی داروهای ضد تشنج را شرح دهد.

۵. انواع داروهای شل کننده عضلانی و دسته بندی شان را نام ببرد.
۶. مکانیسم عمل داروهای شل کننده عضلانی را شرح دهد.
۷. کاربرد داروهای شل کننده عضلانی را بیان کند.
۸. عوارض داروهای شل کننده عضلانی را شرح دهد.
۹. تداخلات داروهای شل کننده عضلانی را شرح دهد.
۱۰. داروهای برگرداننده اثرات داروهای شل کننده عضلانی را نام ببرد.

جلسه پنجم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای ضد فشارخون

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. بتواند پاتوفیزیولوژی افزایش فشار خون را به طور کلی بیان کند.
۲. کارآیی هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را به اختصار توصیف کند.
۳. عوارض هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
۴. موارد منع مصرف هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
۵. معیار های کلی انتخاب داروهای ضد فشار خون را بیان کند.

جلسه ششم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای ضد آنژین و نارسایی احتقانی قلبی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. بتواند پاتوفیزیولوژی و انواع بیماری آنژین صدری ذکر کند.
۲. درمان های دارویی در انواع بیماری های آنژین صدری را بیان کند.
۳. داروهای نیترات را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
۴. کلسیم بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
۵. بتا بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.

۶. نارسایی احتقانی قلب و مکانیسم های جبرانی را در بیماری شرح دهد.
۷. گروه های دارویی مورد مصرف در نارسایی قلبی را نام ببرد.
۸. مکانیسم های مفید بودن داروهای مؤثر بر نارسایی قلبی را بیان کند.
۹. عوارض جانبی داروهای مورد مصرف در هر گروه را بیان کند.

جلسه هفتم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای ضد کم خونی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. کم خونی و انواع آن را شرح دهد.
۲. کارایی هر کدام از داروهای خون ساز را به اختصار توصیف کند.
۳. مکانیسم عملکرد هر کدام از داروهای خون ساز را بیان کند.
۴. عوارض هر کدام از گروه های داروهای خون ساز را بیان کند.
۵. موارد منع مصرف هر کدام از گروه های داروهای خون ساز را بیان کند.
۶. معیار های کلی انتخاب داروهای داروهای خون ساز را بیان کند.

جلسه هشتم

هدف کلی: فارماکولوژی آرام بخش - خواب آور ها

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. تعریف اضطراب و آرامبخشی و خواب آوری را بدانند.
۲. انواع مکانیسم های مؤثر بر کاهش اضطراب و گیرنده های مربوطه در CNS را بدانند.
۳. دسته بندی داروهای ضد اضطراب به همراه مکانیسم و مهمترین عوارض جانبی را بدانند.
۴. تداخلات مهم دارویی داروهای ضد اضطراب را شرح دهد.

جلسه نهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای بیهوشی و بی حسی موضعی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. دسته بندی داروهای بی هوش کننده عمومی را نام ببرد.
۲. مکانیسم داروهای بی هوش کننده را شرح دهد.
۳. طول اثر داروهای بی هوش کننده را بداند.
۴. عوارض داروهای بی هوش کننده را شرح دهد.
۵. انواع داروهای بی حسی موضعی و دسته بندی آن ها را شرح دهد.
۶. طول اثر داروهای بی حسی موضعی و ارتباط با ساختارشان را شرح دهد.
۷. کاربردها، عوارض و تداخلات داروهای بی حسی موضعی را شرح دهد.
۸. عوامل موثر در اثرات داروهای بی حسی موضعی را شرح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر در دستگاه تنفسی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. بتواند سیستم تنفسی را شرح دهد.
۲. انواع بیماری های سیستم تنفسی را نام ببرد.
۳. گروه های دارویی مورد استفاده در سیستم تنفسی را نام ببرد.
۴. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در سیستم تنفسی را بیان کند.
۵. کاربردهای درمانی این داروها را ذکر کند.
۶. انواع اشکال دارویی مورد استفاده در سیستم تنفسی را نام ببرد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر در دستگاه گوارشی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. بتواند سیستم گوارشی را شرح دهد.
۲. انواع بیماری های سیستم گوارشی را نام ببرد.
۳. گروه های دارویی مورد استفاده در سیستم گوارشی را نام ببرد.
۴. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در سیستم گوارشی را بیان کند.
۵. کاربردهای درمانی این داروها را ذکر کند.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر در دستگاه ادراری

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. کارآیی هر کدام از گروه های دارویی مدر را به اختصار توصیف کند.
۲. مکانیسم عملکرد و عوارض هر کدام از گروه های دارویی مدر را بیان کند.
۳. کارآیی هر کدام از داروهای ضدعفونی کننده مجاری ادراری را به اختصار توصیف کند.
۴. مکانیسم عملکرد و عوارض هر کدام از داروهای ضدعفونی کننده مجاری ادراری را بیان کند.
۵. داروهای تغییر دهنده pH ادرار را بشناسد و کارایی آنها را بیان کند.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای مورد استفاده در زنان و زایمان

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

۱. سیستم جنسی زنان و انواع بیماری های این سیستم را شرح دهد.
۲. گروه های دارویی مورد استفاده در بیماری های عفونی زنان را نام ببرد.
۳. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در زنان و زایمان را بیان کند.
۴. گروه های دارویی مورد استفاده در ناباروری زنان را نام ببرد.
۵. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در ناباروری زنان را بیان کند.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: فارماکولوژی آنتی بیوتیک ها

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. انواع بیماری های عفونی و عوامل میکروبی ایجاد کننده آن را شرح دهد.
2. گروه های دارویی مورد استفاده در بیماری های عفونی را نام ببرد.
3. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در بیماری های عفونی را بیان کند.
4. موارد منع مصرف هر کدام از دسته داروهای آنتی بیوتیک را بیان کند.
5. معیار های کلی انتخاب داروهای آنتی بیوتیک را بیان کند.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: فارماکولوژی هورمون های مهم

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. انواع هورمون های مهم و نقش های آن را نام ببرد.
2. گروه های دارویی مورد استفاده در بیماری های هورمونی را شرح دهد.
3. مکانیسم و عوارض جانبی گروه های دارویی مورد استفاده در بیماری های هورمونی را بیان کند.
4. موارد منع مصرف هر کدام از دسته مورد استفاده در بیماری های هورمونی را بیان کند.
5. معیار های کلی انتخاب داروهای هورمونی را بیان کند.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای مخدر و روان گردان

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. انواع داروهای مخدر و روان گردان را نام ببرد.

۲. مکانیسم و عوارض جانبی مصرف داروهای مخدر و روان گردان را بیان کنند.
۳. علایم سندرم ترک داروهای مخدر و روان گردان را شرح دهد.
۴. داروهای مورد استفاده در ترک داروهای مخدر و روان گردان را شرح دهد.

منابع:

Katzung's Basic and Clinical Pharmacology, ۱۵th Edition (۲۰۲۲)

روش تدریس:

سخنرانی - پرسش و پاسخ - مجازی

رسانه های کمک آموزشی:

وایت برد، ویدئوپروژکتور

آزمون میان دوره: بعد از اتمام جلسه ششم

آزمون پایان ترم: مطابق برنامه آموزش دانشکده

ارزشیابی درس: ۸۰٪ امتحان کتبی ۲۰٪ تکلیف کلاسی

وظایف دانشجویان:

- حضور منظم در جلسات کلاس درس
- مشارکت فعال در کلاس
- توجه به مطالب مطرح شده
- یادداشت برداری از نکات مهم و پاسخ به سئوالات
- پاسخ به کوئیزهای مختلف کلاس

